МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДЮ

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически партс Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаьхкьаьрча Советен Министрий Советски орган. Органе Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 29 (4043). ШИНАРДИ, 9 март, 1965 шу. Мах 2 кап.

ХОАМ

Уьх шерв 8-ча марта Австралин Коммунистически партс, Аргентина Коммунистически партс, Болгарски коммунистически партс, Бразильски коммунистически партс, Великобританс Коммунистически партс, Венгерски социалистически болхлой партс, Германе Социалистически единс партс, Германе Коммунистически партс, Индя Коммунистически партс, Италькьнски коммунистически партс, Кубай социалистически революцие Единс партс, Монгольски халкьа-революционни партс, Польски ВІашагІихьйтачка болхлой партс, Сирийски коммунистически партс, Советски Союза Коммунистически партс, Финлянде Коммунистически партс, Французски коммунистически партс, Чехословакин Коммунистически партс ваьнаш Москве ВІашагІихьтер. Уьх ВІашагІихьйтачка наблюдателаш болаш хилар Америка ВІашагІихьйтачка Штатий Коммунистически партс цинаниш.

ВІашагІихьтерах йолаш, дег ТІаьрен доттагІенаш хьаьнцца массана рыьл а болаш ТІаьнца ВІашагІихьтерна комиссин тоха арайоьаькхаргьа уьх шера 10 марта.

ЛЕНИНА КХАЙКАДАЬ ДОТТАГІАЛ

Коммунистически общество хьалъеш доаьхча Советий мехкарча халхаьх ди тІехьа чІоагІаІаьга йохьалуш боагІа ПЦКА деаьл хиннаб. Нагахьа санна ваьнай дон лийса хьоьстдаьча, цар барт-цІьоагІо цІьаьнна хІаьо а бохьаьрг да хилар дерригача дуьненна ДІагойтаьл бола хьоьхьан да хай мехкарча социалистически хьаьнна кхъера лерхарг доттагІаьл. Цо доттагІаьле новкъостчеран даьл Советски Союз халкъаьнна Октябрьски революце арахьара а чура а новстагІий эшаб, исторически лоацдача хаьна тІехьа бица аграрни мохк хиннача вай Даьхенах ший бола индустриально-индешни начкъаьлхьа е, фашизм эшаб. Из доьхарг доаьна доттагІаьл да райна ІІаьнн коммунизм толамца хьалъе новкъосташ дер а.

Вай халкъий барт тайнача дезаьл ткъерча хІара ньаьнан материальни дуьхьонни ницкаш Іаьлаьвге чІоагІа дегІаьдахкар ньаьнга хьалгІат начкъаьла заьмах цІьаьнна а бохье йоацца, капиталистий помещийнийн эксплуатацена яІаьл латта, тІехьайца нетара улла йоттаг хиннача Нохч-ПІалгІийчене хІаьа латтача ТІуьлахчаьца. Вай мехкарча дерригача ньаьчА цІьаьнна а сиина, нохчаштен ПІалгІийнгІен а хьаьвІаьгІ революце иранага бодв ниьгъ. Советски халкъий барт тайнача дезаьл юкъе боьхонца йола ПІалгІийн, тоьаьл начкъаьлхьен ПІаьхьий царга.

Пролетарски интернационализма ТІаьнца парте хьалхедаьлча Советий мехкарча хадигІаьнна чІоагІо ІІаьнн новкъосташ. Цо балха опыт йовзийр ІІаьнн, материальни ресурсаьш ньаьга лелаьдг. Цо ІІаьлаьвге доаьхча новкъосташ дер а доаьрнгаьча ньаьнн экономика а культура а дегІаьдаьлаьг. РСФСР-тайп-тайнарча, городаьнца, Белоруссе, СибаргеІа дуьхьгаьча хьалгІа моттигаьнна хьаьв а Нохч-ПІалгІийчен арешаьна болх бу ньаьрг бола тракторан, вай ньаьнашца лела машинан, тиьжинна доаьхна промышленни товраш. Вай республике доаьхьгаьча мехдаьттаьш хьайоьла дукьна проьдукташ кхоьаг дукьнгаьча ньаьнн республикашкен городашкен.

ЧІоагІа ІІаьнн новкъосташ ду советски ньаьнна культура дегІаьйоьлаьчеа а: Москва, нохчехьгІаьлаьн бола эзарнан нагирной бо РСФСР, Казахстана, Киргизе дешнера заведенешка дешаш. ІІаьнн бо дуьхьал Кьилбседа-ХІирий музейна дешнан болн Нохч-ПІалгІийчен кьонгаш мехкарийн.

Республикаштен ньаьнаштен новкъера экономически культурин бузамаш шердаьлгІра хьежжа дуьхьгІа. Іедла бьаьхьаг ньаьн а. Дуьхьа нохчийн ПІалгІийн баьх Казахстане, Киргизе, Кандзерча дуьхьгаьча республикашца — Дагестане. Кьилбседа-ХІирий, Черепй-Балкарийн, иштта ньаьнна ньаьнн мехкашца. ХьоьгІча сонгІа доьна ньаьмех да Нохч-ПІалгІий АССР баьх баьх. ХІара предприяте, ГІиллошьеча, колхозе, совхозе да тайп-тайнарча ньаьмех бола ньаьнн. Уьж барт болаш баьх, цІьаьнна кхьаьвг, вай социалистически Ваьлге новкъера, коммунизм хьалъаьнна ньаьнан доттагІ.

Советски мохк дегІаьйар, коммунизм ньаьчеча доаьхна тезаьнан, ньаьнна сахьетан лаьхьйаьнгІ бахьаьнг доаьнн ньаьнгІ республикатта ньаьнна доаьонан хьаьдна ДІаьхьаьна ханнаьца санна ньаьрдаьн ваьг хІаьнз. Нагахьа санна ньаьчаьхьа вогча хана а Советски Іаьдаьн этаьча хьаьхьарча шерашца а нохчаьнен ПІалгІийнен ньаьнгІ леаьлаьтар ньаьнна — гуржашца, дагестанашца, черкесашца, хІинашца — доаьонан бахьаьн доаьнн ньаьнгІ хьоьсаьнан доаьттаьдеп, ньаьйолча хьаьв доаьнн дегІ мотиганн ийелуш хиннаьдг. Вежаьрашца ньаьрера доаьонн, даьнн ваьнар латта, хьаьмаьна ньаьнн дегІаьду экономически культурин ПІалгІийн ньаьнгІ доаьонн хІинаьгІ парех.

Нохч-ПІалгІийчен кьаьхьаьмахошта дика ньо ньаьнкарг парт-ІІе, экономикен культурен дегІаьйолаьчеа даьхьа доький хІинаьгІ Коммунистически парте, эрсий халкъе, ньаьчеа халкъашца дашна новкъосташ дер бахьаьн доаьнн ньаьхьинна хІаьна доаьгІа. Совестски Союзерча халкъий доттагІаьлаьн ТІаьт ваьй мехкарча хІара ньаьнан ниьг, дуьнах тІийна а ньаьнне, ирах. Ие доттагІаьл ньаьхьаьвг, чІоагІаьг, дегІаьдоьлаьг хІара советски саьгІ сийлен дегаьхар да.

Ало деаьнг да, национализмах юведиса во ПІалгІийн цІьаьйочА ньаьа ньаьне хІаьнн а доаьнн ньаьнгІ. Уьж гІуьнаьгІ ший кхьаьг бола ньаьнан, цар, культура, мотт; Іаьдаьл ньаьрІаьрга, ший ньаьн массанен тІех хетарца, ньаьнан тращенен е ньаьнн тІехьаьдеа ПІалгІийнан ньаьнгІ ньаьнгІ ньаьнгІ

ПАРТИЙНИ ВАХАР

ТОАДЕ КОМСОМОЛАНА ДЕШ ДОЛА ПАРТИЙНИ КУЛГАЛ

Хувцадкина а дика соціальна а болча кагирхой хьаштаста маттинара оррига организационни формаш хулийтилга, кагирхошца ба печа балха хьаькъеллаш хий керттерча дехкарехьа дехкар лерхі Октябрьскі районо партийни организацеца, Комсомольски организацой балха кіеларга дух ца ювла, мичарчал деанцаш, ун болча моттигашца парна берлат а доллаш новкъостаргаш де ламкай парте районо отделаш, ахьхьанцара партийни организацеш. Парте районо бирс заседанцеца, парна партийни организацина хан-ханнахьа дуттцаш да комсомольски организацоната дечаа партийни хулгаш хьаькъаргда деанш, кадуург комсомольски организацой балха хьаькъаьхьара отчеташ, дукхагіа хиннаб цунца парте бола пах. Комсомольски организацой секретарогга бахьаш дешь, ВЛКСМ комитетий, комсомол районна членшлаш хоржа новкъостъа комитет ва. Пеш ба. нов. Степанцев вагонин депо мастер, ВЛКСМ районна нгате воаца секретарь, нов. Лисицын вагонин депо комсомольски организацие секретарь, нов. Дмитриев «Гроznефта» объединение транспортин контора комсомольски организацие секретарь, иштта хьаьбаргаш. 25 комсомольско-кагирхой производственни коллективаш а районе. Парна парте хаттарлаш комсомольски организацой секретарогга бахьаш дешь, ВЛКСМ комитетий, комсомол районна членшлаш хоржа новкъостъа комитет ва. Пеш ба. нов. Степанцев вагонин депо мастер, ВЛКСМ районна нгате воаца секретарь, нов. Лисицын вагонин депо комсомольски организацие секретарь, нов. Дмитриев «Гроznефта» объединение транспортин контора комсомольски организацие секретарь, иштта хьаьбаргаш. 25 комсомольско-кагирхой производственни коллективаш а районе. Парна парте хаттарлаш комсомольски ба. Пу тайпара, комсомольски организацой балха партийни пленумаш лоччабаргаш йолча тайпа-тайпарча формаца парте райкомаца партийни организацина йаьн хулийтъ кагирхоштца хьюъ болча берриттача балха дика берзаг а доллаш новкъостаргаш. Райкомца кагирхоштца хьюъ идейно-хьехамца болх ешца хаьт а ю тоабара ду де дезд а ю хьа дош дуттцаш парте районо пленум хиннай дукхаъ пах ца а хьийла.

Эгтара хьаькъарца арсіанца кагирхой хьаькъегаш хьинар лаьхьара. Ешца кадраш производственни коллективаш а районе. Парна парте хаттарлаш комсомольски ба. Пу тайпара, комсомольски организацой балха партийни пленумаш лоччабаргаш йолча тайпа-тайпарча формаца парте райкомаца партийни организацина йаьн хулийтъ кагирхоштца хьюъ болча берриттача балха дика берзаг а доллаш новкъостаргаш. Райкомца кагирхоштца хьюъ идейно-хьехамца болх ешца хаьт а ю тоабара ду де дезд а ю хьа дош дуттцаш парте районо пленум хиннай дукхаъ пах ца а хьийла.

Эгтара хьаькъарца арсіанца кагирхой хьаькъегаш хьинар лаьхьара. Ешца кадраш производственни коллективаш а районе. Парна парте хаттарлаш комсомольски ба. Пу тайпара, комсомольски организацой балха партийни пленумаш лоччабаргаш йолча тайпа-тайпарча формаца парте райкомаца партийни организацина йаьн хулийтъ кагирхоштца хьюъ болча берриттача балха дика берзаг а доллаш новкъостаргаш. Райкомца кагирхоштца хьюъ идейно-хьехамца болх ешца хаьт а ю тоабара ду де дезд а ю хьа дош дуттцаш парте районо пленум хиннай дукхаъ пах ца а хьийла.

ГІУЛАККАШ ХУВЦА ДЕННАД

Шу хьаьха хьалйер уьа ферме 130 latta лаьрхІа керда капиталын корпус. Се аьхйгар цита боьлжалІа йоІа деарна а я. Ший баьлах дина хІинна, барт-цІаьнгІо. Іоьдин бар уьхьна боьл ба ІаІаштІечуьа деарнаш, бина Іуйн. Іохьканна дина хьа къаьстера белабелар уьн. Дисциплина тешаллар хьаьне а. Шерра йоаьрхйер садиалистическе аьхь, белх ди-на боьра деарайн бина Іуйн коллективе.

Баьхьа, баьх дина боІн а ІІеанера йоаьхьар еана шурра. Масела, дикарІча деарнаш а шоай дахьана гуриннаьнкра дийнаьх-бус йоаьхьар хІинтар 66—70 килограмм шура жара. Хьаьта ваьнера лаьрхІача фермерча цхьан latтатара дийнаьхьа йоаьхьа шура хьалцеп ерс килограмм шура.

Фу баьхьан дешаш дар ма? Шура хьалцеп чоаІаргІа latтатаьн дар хьоІа кхаьчна доаьхан еррнгачча ферме а латтара ловІа дарзан хІинтар. Уьа фермера хьаьчча корпусгаьнна дерриг дехьан «Красноселенскаьн» аьлаьчча-ньх дарс, тхо корпусе гуттаьрарн шессеьх тайнах доаьх доаьхан дар. Хьаьте ду доаьхан цхьаьдолчер геттара хІеанера лаьра шура.

Цигтара хьаьбехаьр бийзар уьа продуктивность лаьхьаьра боьла кьаьсам. Лукка къаьстера хьаьвар тха доьхкий хьаьчча корпусгаьнна ловІаьнна тІехьаьхьера. ЦхьаьбаьхІа, соаьхьа цкачаьшас latтатІьхьаьдар тха шуо-ра хьхьара шера план, Хьара latтатара 2275 килограмм шура яьхьа аьлна тІаьйца деаьхарн тІехьхоачаьн а деш экъьера лаьрхІаьна «Хьара latтатара 2479 килограмм шура яьхьхаьн ешна ІІаьдаьхьа шера.

Коммунистическе къаьстераьна колхозеьнна яьх сийлен цІи яьхьара ферме йоаьрнаьлла яьхьс дина Іуйн а чта корпусе доаьрнайн бежа Іуйн коллективе ер шу доьлодеча дешаш. Цундуьхьа соаьхьарчІа а соаьхьарчІа хьаьвар тІаьйца. оаьа уьх шера. Масела, экъьера лаьрхІаьна latтатара яьхьа соцаьдаьл 2600 килограмм шура.

Доьхкна дале а еана хьоачаьнгурдеаьн да уьн деаьхарн, тІаьна ньчча, тхоай хинна а хьаьлаьнна а хьоьна тІаьйца оаьа уьх. 134 еге ба хІинна тха корпусе. Царех 110 эти боттаьн ба. Леттеьн доьла доаьхан хІеанна дале а шура хуьна йоаьх саьа. Йийнаьх-бус оаьа йоаьхьар а 1160 — 1200 килограмм шура. Хьара latтатара дийнаьх-бус йоаьхьар лаьрхІача 10 килограмм соаьгІа шура хуьн. Ваьхьа, из хьоьхьаьн а еана хеттаьн ба тха доаьрзан. Уьх latтатара хьаьдеаьна а деш экъьера лаьрхІаьна «Хьара latтатара 2479 килограмм шура яьхьхаьн ешна ІІаьдаьхьа шера.

Коммунистическе къаьстераьна колхозеьнна яьх сийлен цІи яьхьара ферме йоаьрнаьлла яьхьс дина Іуйн а чта корпусе доаьрнайн бежа Іуйн коллективе ер шу доьлодеча дешаш. Цундуьхьа соаьхьарчІа а соаьхьарчІа хьаьвар тІаьйца. оаьа уьх шера. Масела, экъьера лаьрхІаьна latтатара яьхьа соцаьдаьл 2600 килограмм шура.

Доьхкна дале а еана хьоачаьнгурдеаьн да уьн деаьхарн, тІаьна ньчча, тхоай хинна а хьаьлаьнна а хьоьна тІаьйца оаьа уьх. 134 еге ба хІинна тха корпусе. Царех 110 эти боттаьн ба. Леттеьн доьла доаьхан хІеанна дале а шура хуьна йоаьх саьа. Йийнаьх-бус оаьа йоаьхьар а 1160 — 1200 килограмм шура. Хьара latтатара дийнаьх-бус йоаьхьар лаьрхІача 10 килограмм соаьгІа шура хуьн. Ваьхьа, из хьоьхьаьн а еана хеттаьн ба тха доаьрзан. Уьх latтатара хьаьдеаьна а деш экъьера лаьрхІаьна «Хьара latтатара 2479 килограмм шура яьхьхаьн ешна ІІаьдаьхьа шера.

Дикагіа хьлийта пьха заказех хьаду барзкъьан яхача деанкан къаьстераьн я индивидуальн ІІаьнан тешаш фабрика чуйоагІаьна № 18 йоІча ателье коллективе. Шерра социалистическе аьх а йоаьрнаьлла къаьстераьна коллективе тоьлжаш бетта latтатара бетта соаьгІаьн. Масела, валовая продукция арахецара яхаьрх бетта план 140 процент хьоачаьнгІьчІа коллективе, хІаьта февраль бетта план 145 процент хьоачаьнгІьчІа ца. Цу шина

КХОАЧАМБОАЦАРАШ ДІАДОАХАРГДА

Хьаьжіаьш, шекара сеекхьа хІеана еана хьоачаьнгІьчІаьр сеаьІа Уьус - Мартаца ферме сеаьхьана. Ве хьаьжаьр цу соаьхьаьнка кхийоІа юрбобехьна культуьрарн а, царна латтІа ІуІаьн ца дарах дар ма. Къаьстера ве доьл дир ДІайийнчаьн ІІаьнаьнна «Гарех» совхозе. Соаьхьа еана хьоачаьнгІьчІаьнгарн юха ца дара, тІаьнна социалистическе декхаран тІехьхоачаьнгара ІІаьгІерта къаьстера хІаьна районе боьлжаьнкарча механизаторна, еана ловдеча боьлдоьна. Дина ца бІаьстанна кийсе еана даьхьа цар доьла ловІаьнна.

3840 гектара тІа аьнийнйен 3934 гектара тІа сеаьнсан лаьрхІа хьаьжіаьн, 2245 гектара тІа шекара сееана, 700 гектара тІа бо-

ДЕ ДЕЗАРАШ ДУКХА ДА

Юрбобехьна къаьстераьнхьта тІоагІа лаьрхІаьне ца я ІІаьнкара ер. БІастака хьаьлаьрчІа бетта денош сиха діаьхьан латт.

Тіа рейдоьн бригада тхьар Ножай-Юрта районе колхозаьна яьхьа ІІаьдера мишта кийчо я хьоьжан.

Ножай-Юрта районе боьлжаьнна 1965-ча шера яьхьа діаьдуьрзе 7277 гектара тІа. Из дина кхедара доьхкий социалистическе декхаран тІе-ІІийнйа районе къаьстераьнна.

ДІаьлаьнкъа, ца декхаран кхоачаьнде ятчох хьаьхурдоьлаьн да, хІаьна аьлча, Ножай-Юрта районе бІаьстан юхье ницка культуьрашта лаьрхІа планах аьа еана еана хинна забі 4600 гектар ер, хІаьта ІІаьнаьнца аьхар, 2300 гектар шера ер. БІаьстан юхье аьа деаьн да воьдеаьн аьлта. Цу тІулаьхо дикка тІехьаьдаьнхьарда ханаьнца чІьхьурам дІаьнаьла.

Тесса лелабу из боьл В. И. Ленина цІерачча колхозе. Планах ду колхозе аьа еана хинна забі 185 гектар ер, аьхар я 27 гектар. Кирова цІерачча колхозе планах 305 гектар забі аьх еана, аьхар 50 гектар, Гагарина цІерачча-колхозе еррнга аьхьа забі 135 гектар шера ер, планах 305 гектар аьх еана. Из тІулаьх ер

Еррнга ДІаьлаьрІаьна кхаьнна тессарІьх уьх шера 376 центнер, 717 тонн фосфорин, 377 тонн калийн, 235 тонн борнодехьаьтехьн удобреннеьн. Баьхьа, белгалдаьхьа деза парех кхоьлаьгІа даьхьа эпизал шера удобреннеьн боьлжаьнкарн ІІоьаьнан хилар. ХІинччу тІаьйца ІІаьлаьнне еаьн я уьх, ІІаьта аьха де йийн ер доргда минеральнеьн удобреннеьн хаьнаьна тІаьнра.

Соаьхьарчуьн дукхаьгІа кхаьн ца районе уьх шера хинн дехьаьн. Планах 1606 гектара тІа дина еана хІинзе а 1400 гектара тІа хилаьд ІІий. Аьнаьйн ІІаьнаьнца ІІоьаьнан тІулаьхо ІІаьнаьнца ІІоьаьнан ІІаьнаьнца ІІоьаьнан ІІаьнаьнца ІІоьаьнан

ФАШИЗМА ЮХЬ

Советски тІемахоша мукъибаьхь Освенцим яхача нацистски Іоажала лагерера тутмакхаш. Хьалхарча плана аьттехара ярдехьа — венски инженер Рудольф Шерм, венгерски студент Моор Гольдштейн, Амстердамера кхетІой граниьщик Хартох Блиц.

М. Редькина сурт.
ТАСС фотохроникъ.

* * *

Вильнюсера дІа 10 километр мара гаьна йоацаш я Понары яха Іламига машиналаьхьа разъезд. Укъаза фашисташа топаш я етташ 80 эзар маьрша саг вийнаь. Боабаьча наьха декъий йоккъа цІерашь а йийзе доагадеш хиннад. Хьаь-дий дийнахь йоаташ хиннад уж цІерашь. Шоаш хеладаь унзара зуламаш дІахьуладе ГІерташ, гитлеровцаша моттиге баха хах ара а баьхе цІеро доагадаь даланза дисача декъий гомаш ата а саташ, ахьа а охьашь, пул тІехьаГІа цацашца ловсаш лаьттанга дІаэдайташ хиннад царга.

Аьттехьарча сурта тІа: Вильнюсера. хьалхьегамхой № 1 йолчаора йисте. Фашисташа ца чу дІаелладе топаш теха вийна 9300 саг. Советски. Эскаро меттаха еттача хІамаша тІехьашка болхача хана уж боагабе ххензар фашистий.

М. Редькинен А. Морозоен сурт
ТАСС фотохроникъ.

ДУНЕ ЦХЬАН КІИРАХ

ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА ГІУЛАКХАШ

США: АЛАБАМА ЯХАЧА ШТАТА ХОРЖАМИЙ ДНЕВНИК

1965 шера 3-ГІа январь. Горд Селма (Алабаьмк яха штат). Иза бен доацача ГІулакхий кампани йолайир ловзаш нетрашца харжарчхий саина шоаш дІаэбайтар дукьа. Селмен цунна гонахьарча моттигашкеи 32700 нерг вах. Царех харжарчхий спискаш тІа дІаэлаьрзаш ваг 335 саг мара.

10 январь. Иза бен доацача ГІулакхий кампанеи ди кулгалле аьна Селме менача Мартин Лютер Кинга, Нобелевски премера приемеш ца хуоргеча кІийча ранесте йийтар гостиница вестийзе.

19. январь. Шоаш спискашта ваьхьабаьр дехаш 62 нерг вера харжарчхоша регистрация еш йолча учреждене. «Боьхь йоацаш гуобенийаьлина бехке бен берригаш а лийцаш ловзийсийн шерифа Джейис Клаунна.

24 январь. Федеральн судхочо Даннель Томаса суд соцан бир шоаш харжарчхоша ницъе дІаэбайтча ГІертача нетрашта «хьерам тІетувсийца» а хьалетеар дІатта» шерифа Кларкана дехаш.

25 январь. Шоаш дІаэбайте ГІертача нергий йоккъа очередь эттар регистрацийна учреждене хьалхарча тІа. Иин полицийскех хьа а хьаьца уйнца ваьхьа тІа нийеса бартаца техар нетрашца Анни Бушер, Шерифе Кларкс, цунна іотІа а хІйна, жертах полицийсийн тІадж отта воаьлеар.

1. Февраль. «Зиконах йоацача деинсторацина» порте лаьттаь ваьна бехке а вена Мартин Кинг хьаьжр шерифа Кларкна.

2 февраль. Нійаттара кепа йоацина заявлени йир Мартин Кинга: «Уйзаза сона чубонгка нетрашца дуйлаІа ца харжарчой спискашт тІа дІаэбайзаьр».

3 февраль. Кійча цІено хьалхийкадир, Алабаьмера собственет массеза а долчча бесса а хоаш бу президента Джонсонаца, аьлина.

4 февраль. Президента Джонсона хьалхийкадир, «Беррита американцаш эгІаЗдаьла беза шоаех лулаьнаьнна йийта а хоржамий боьхь ца луш юте», аьлина. Оо аьлар, Селмен цаьн шийпрезидентьца суде а деннад, суда сценаца хьежам а маІІа ше аьлина. Ду дийнахьа а федеральн судхочо Д. Томаса суда соцан бир нетрашта регистрация ера процедура спиталлеран регистрация ера хьалхарчо а дуьхьал доаккха ГІулакх ловзийаш йоло хьаьа политийскех экзаьмен кутилгеп Селма чиновникашта тІедожадеш.

5 февраль. Кавалоцаьна 200 доллар а дьаьхка набахтера арендийар Мартин Кинг.

6 февраль. Нетрашта харжарчой боьхь ваьра деша ше тІаэнар дийхар Мартин Кинга президент Джонсонгара. Кійча цІено неташе министра тІагІойта могадир Кинга. (Алабаьмера шийна поддаьнни барий демократийчески боьхьий гадаьхьа ца кхар ирсеннарна, аьлина аьлча, ца ца Хьалбаьседеи Вьетнаман боьмаьн чуетІера ваьхьаьна Хьалбаьсеьн Вьетнамера «демократи лорарера» ГІулакх чувенна воаллаш йІалла а мукьаьнар из).

16 февраль. Шоаш дІаэбайта ГІертача нергий очередь эттар регистрацийна учреждени тубочча цІенота хьалхашка. ДІа-ноа доха, аьлина приказ делар царна шерифа Кларкан. Демонстрацин вІашагІехьача священника Виньсена Кларкага аьлар: «ГІитлер мисеен воа-м ца хиннаь а нег хьо, цІьаьбаьгІа, во саг-м хьо а ваьхьа». Из по аьларах шерифа Кларкан бала чІа бой ваьна Виньсена. Священник льаттах кІийтІар; цІий хьар цун багара.

20 февраль. Горд Мурмин (штат Алабама). Шоаш дІаэбайта ГІертача нергий демонстрацин эскалйир йолаьнде. Гийта тІа хоржІаьна боьхь тешча теха вийра цІьа демонстрант.

3 март. Шин бетча аьлчаьна иза бен доацача ГІулакхий кІоп ГІулакхийн ваг 2,700 саг лаьцан цІьаьхьа метр харжарчой спискашта перда мигьелаьхьаьнаг.

Алабаьмера политийчески дневник хІаьнз а чакхдаьлина да.

ЯПОНИ: БІЬАЬСТАН ЮХЬЕРА НАСТУПЛЕНИ ЙОЛАЕШ Ц ПРОЛЕТАРИАТ

Керттера капиталийчески механий группаца юкъе дуьхьара хана деиз боьлхойн ГІулакхера наьлен алапеш къьаьста йоза хилорца белгалъьлина я Японии. Японски боьлхой класс хьхинчаьча къьстаьча историческех тьалех доаьхк ца ГІулакхе овлаш. ДІаьхьча ца ьаьхьа юхедиеарш хІаьнз а ДІадаьхьаьна да, Японе промышленность тІом чакхбаьхьанчуьа тІехьаГІаьча терапина молларІча кІьча капиталистически механарчу силарІа дегІаьнна боьлаьнеьь а. Производства боаранта диллача (капиталистически дуьнен чу) уьш гарттарча ше е нег пера цьаьхьара цхьа США дІаьньнаьчу тІехьаГІа Англеи Малхбузен Германеи ТьаьхІа а аьлина молларІ ца ноттите хьоначрІаьчча ньаьсъ тІа хатт ІаьнЗ Япони. ІЗаьнз дуьнен тІе ьаьхьарча ноттите кІьччаЙ Япони ферда кемаш ьаьлдаран мотовелосипедаш, хІаьнзи чеч машинаш, фотоапрараташ, турмалаш, сельхьаьн, транзисторин радиоприемникаш ьаьларан. Болат ьаьлдаьрга диллача 1964 шера Малхбузен Германи тІемца а йича, ьаьлча латтача США-гара ДІаьнкхаьчу, шоалаІІа ноттита тІе ьаьлар Японе.

Геттара хонача ньаьхьаьхьа ньаьхьа низ кІйе торе хиларе японски капиталиста шоаЙ конкурентаца гарга боькка аьттув ду сбыта дуьнен рынкашка. ДарегІна японски товарашца— ьІаьдаьа, велосипедаш, хІаьнзи тегаьчу машинаш, фотоапрараташ, радиоприемникаш, хьаьхьа уьх тІехьарча хана автомобилаш а — Африка, Кьуьбгьелен Аье, Латински Америка мехкашкара сбыта рынкаш хьалйийца ца Іеш США, Англе, ьІаьчча капиталистически механикаца моттигаш лувцан а лаьт. Американски английски транспортин компаньеьнаьчу ГІойленагІа хет, масала, форда хемашта японски суда-верфийна заказ дар, хІаьнз аьлча, Американ Англеи судоверфийна баьа безарбоьлчу 30 е 40 процент кІаьнгІа ньаьхьаьхьа ньаьхьа ца ьаьнна.

Тамам а ян, дарегІа боьлхой низ японски капиталиста сигналра Іочудийта берзаьт хеташ дІаьлаьрг ишта ноттиг масеара а йолаш хилар дезаш яз хиларг. ДІаьхьаьчІа, пролетариата, бекьаьр аьлча, къьчча тайпара хет яз. Из хьоьвалаьлин обшества тІехьаьне цІенъьнь дІаьккха кийча а японски боьлхой класс. ТІом чакхбаьнчуа тІехьаГІаьча хана японски боьлхоьна, капиталиста дуьхьала хаьда кьоьсан лоаттабаьчуа тІехьаГІа, кьаьдоа телаьмин дьхьар. Юкъера аьлаьн ьаьхьелар. ЦьаьбаьгІа, хІаьта а Англеи-ГІертаца шоаш ьаьхьаьнн Америкеруа дІаьхьа дехаГІен да из хІаьнз а.

«ГІитлер мисеен воа-м ца хиннаь а нег хьо, цІьаьбаьгІа, во саг-м хьо а ваьхьа». Из по аьларах шерифа Кларкан бала чІа бой ваьна Виньсена. Священник льаттах кІийтІар; цІий хьар цун багара.

20 февраль. Горд Мурмин (штат Алабама). Шоаш дІаэбайта ГІертача нергий демонстрацин эскалйир йолаьнде. Гийта тІа хоржІаьна боьхь тешча теха вийра цІьа демонстрант.

3 март. Шин бетча аьлчаьна иза бен доацача ГІулакхий кІоп ГІулакхийн ваг 2,700 саг лаьцан цІьаьхьа метр харжарчой спискашта перда мигьелаьхьаьнаг.

Алабаьмера политийчески дневник хІаьнз а чакхдаьлина да.

ЯПОНИ: БІЬАЬСТАН ЮХЬЕРА НАСТУПЛЕНИ ЙОЛАЕШ Ц ПРОЛЕТАРИАТ

Керттера капиталийчески механий группаца юкъе дуьхьара хана деиз боьлхойн ГІулакхера наьлен алапеш къьаьста йоза хилорца белгалъьлина я Японии. Японски боьлхой класс хьхинчаьча къьстаьча историческех тьалех доаьхк ца ГІулакхе овлаш. ДІаьхьча ца ьаьхьа юхедиеарш хІаьнз а ДІадаьхьаьна да, Японе промышленность тІом чакхбаьхьанчуа тІехьаГІаьча терапина молларІча кІьча капиталистически механарчу силарІа дегІаьнна боьлаьнеьь а. Производства боаранта диллача (капиталистически дуьнен чу) уьш гарттарча ше е нег пера цьаьхьара цхьа США дІаьньнаьчу тІехьаГІа Англеи Малхбузен Германеи ТьаьхІа а аьлина молларІ ца ноттите хьоначрІаьчча ньаьсъ тІа хатт ІаьнЗ Япони. ІЗаьнз дуьнен тІе ьаьхьарча ноттите кІьччаЙ Япони ферда кемаш ьаьлдаран мотовелосипедаш, хІаьнзи чеч машинаш, фотоапрараташ, турмалаш, сельхьаьн, транзисторин радиоприемникаш ьаьларан. Болат ьаьлдаьрга диллача 1964 шера Малхбузен Германи тІемца а йича, ьаьлча латтача США-гара ДІаьнкхаьчу, шоалаІІа ноттита тІе ьаьлар Японе.

Геттара хонача ньаьхьаьхьа ньаьхьа низ кІйе торе хиларе японски капиталиста шоаЙ конкурентаца гарга боькка аьттув ду сбыта дуьнен рынкашка. ДарегІна японски товарашца— ьІаьдаьа, велосипедаш, хІаьнзи тегаьчу машинаш, фотоапрараташ, радиоприемникаш, хьаьхьа уьх тІехьарча хана автомобилаш а — Африка, Кьуьбгьелен Аье, Латински Америка мехкашкара сбыта рынкаш хьалйийца ца Іеш США, Англе, ьІаьчча капиталистически механикаца моттигаш лувцан а лаьт. Американски английски транспортин компаньеьнаьчу ГІойленагІа хет, масала, форда хемашта японски судоверфийна заказ дар, хІаьнз аьлча, Американ Англеи судоверфийна баьа безарбоьлчу 30 е 40 процент кІаьнгІа ньаьхьаьхьа ньаьхьа ца ьаьнна.

Тамам а ян, дарегІа боьлхой низ японски капиталиста сигналра Іочудийта берзаьт хеташ дІаьлаьрг ишта ноттиг масеара а йолаш хилар дезаш яз хиларг. ДІаьхьаьчІа, пролетариата, бекьаьр аьлча, къьчча тайпара хет яз. Из хьоьвалаьлин обшества тІехьаьне цІенъьнь дІаьккха кийча а японски боьлхой класс. ТІом чакхбаьнчуа тІехьаГІаьча хана японски боьлхоьна, капиталиста дуьхьала хаьда кьоьсан лоаттабаьчуа тІехьаГІа, кьаьдоа телаьмин дьхьар. Юкъера аьлаьн ьаьхьелар. ЦьаьбаьгІа, хІаьта а Англеи-ГІертаца шоаш ьаьхьаьнн Америкеруа дІаьхьа дехаГІен да из хІаьнз а.

САМОДЕЯТЕЛЬНИ ХУДОЖНИКИЙ ВЫСТАВКА

Ший тайпара а хала а нижь ба Нохч-ІІаьгІайчен халкъ ювобрителъ искусства хьаьвнар. Дуккхача хана Іоткъьм ловтеьаьь художникашта дьно. Бакъда, кІуьсан дар, гера кІалар-ІІаьгІа лелаю хІамаш ар санна дола ГІулакхан лелаДаьча халкъа говнанчаша цунна дуьхьала а буьаьш шоай бахьаш дьаЙ.

Цін хенча ярсий хьаьхьаьнна уллун ДІаотта яІІаьгІехьаьнна дуьхьала цхьан ГІа — Захаров Петра. Из а Дьхьо йиТа дІаьаьлаьнДь. Шамига бер долаш паччаьхь эскара йоаГалъча юртера дІаьтут Захаров. Цигтера дІаьлаьлу нохчий бера хьаьра — тІехьаГІа цІи хеза хиннаьа художникна — ницъ. Цхьаьбакъда, паччаьхь ре жин чІоагІа хьаьр бахьан йолаш пуш шийй искусствана хьаьхьаьта яІІаьтІехьаьлинаьш хьаьгІа уІІаьш, дагалаТаьрзаш. Духьал по дьа хиннеча автопортреТа, цІеча бесарашца яІІаьГІоаІІа «нохчех» аьина дьаьча ' йоазоно хьаьгойг ший мехках ваьхьаьчча художникна трагедя.

Техаьнарча деношка вай мехкара дуьхьача халкъий искусство дегІаьйоаГІа цхьан боарамс. Шера бийла ба нохч-ІІаьгІай художникашта хьаьхьаьнгара ницъ. Ларо дешна дуьхьаГІа хуьлаш лаьтта хьонача художникий кутІарш. Цхьаьбарш художественни дешарш заведене дешна бахийтаьй Нохч-ІІаьгІай АССР культура министерстваьс, хІаьта ловзаш вай республике бахьан а къьхьегам а ба.

Дуьхьа ца йоацаш хиннаьа республика яьхьаьгІа выставке хьаьхьаьнгара республика самодеятельни художникий бахьаш. Цаьрна юкъе къьстаьта белгалъьлаьнгара самодеятельни художникий Ш. Шамурзаева, С.-Б. Бершева, вийнйи дьаьн ІетагІаьовІар, скульптора Л. Шаудова бахьаш. Юртарча самодеятельни художникий ерригг российски выставке дахьийта ший бахьаш "хьостаьлдаьр Йоккха Аташа яьхча юртарча хьаьрхочо С. Анзорова, Шамурзаева Шамила сурташ ІІаьргаьдийначе хьетаде хьаьа дан цунна Къьлбаьседа Кавказ ошата, йоаьнІІа. ІІоаргта чуловцаш бохьаш ца ца дьа «Токсторан», «Хьаьба», «Кхай тІа». «Юрта», Кавказа ваьхьаьл а фонах а дикъа дола «Мьаьхка ди» яьа а хьаьдоа а эгодаьн.

КІьчча тайпара ба искусства Московски университете заочно дешна ваьІІаьча Бершев Сайр-Махьмада бьаьх. Из график за. ЦІоаргІа терзам тІаьбодаьн да но дьа «Іадьчах яьа безам бохьаш яІІ со» яьа картина. ІІоаргта ба нуьг чуловцаш.

Выставке отгадьдар дьаьн шийпйи Гетагаьовгіар бахьаш. Абубакар — воахьаІІа вар, да ва. Из хьагойтаьдар жиневиса ше бохь,— «Ки йиет», «Натюморт». Дика да картинаш. ДІаьбаьхьа, цунна ушуш ушуш хьагойта отгадьдар пуш вийнй Ялеса картинаш. ТІехьика дешаш ва Ялеса Гроознера берий художественни школе. «Трамвайни хольцо» яьа цун графически лист ВІаргаьйначоь кхетаде хьаьа дан кертерадар цунна ВІаргуста. Ялеса уІІаьа я ЛІаьто а ЛІаьтера дешарш заведене дешна.

Самодеятельни художникашта юкъе белгалъьлина ва скульптор ЮО. Шаумян. Из ва выставке ВІаьотІаьчча ньаьхьаьхьа ньаьхьаьхьа. Лелаш дьаьча бера хоронгІе ба скульптора баьь. Цих «Галочка» аьинйи автора. ІІоаргта чуловцаш бохьаш да «Студентка» яьа вийнй ГІоаьо. Портрето хьагойтаьр «ЛІаьгІа» яьа «Хьаьлайгаьа самодеятельни скульптора ловзаш вийнй сурт хьагойтаьра. Ницъ техническеи говзаьлаьа ба скульптора ЮО. Шаулова шийна хьаьхьаьнна отгадьдар ВІаьнз а яьа а чоьаьлаьнгара дешарш. Иин ВІаьнгІехьаьрсда ницъ скульптурашца е.

Хиннача самодеятельни художникий выставке хьагойтаьх Нохчийн ГІаьгІайчен искусство дегІа мишта ІІоаргІа. Дьаьр дуьхьа ва, цІьаьбаьгІа, вай республика самодеятельни художникашта хьаьхьаьнна лаьтта дешарш а доккхаьгІа да. Республикера цІи хезача художникашца новкъаьстаьл де доаг самодеятельни художникашта. Кхы хилийта йиш яьа ушуш выставке хиннача цар балхаьн ІІара ГІалатаьш. Вай республике дуьхьаГІа хилийта беза самодеятельни художникашта.

Г. ЩЕДРОДАРОВА.
искусствовед.

КОМБИНАТА ПОЛИКЛИНИКЕ

Сийрда, цІена коридор. Цун йоаьхьаьл цхьаьлочгаьдь лаьтт ловзаш. Масеа-йолча медикаменташа йизза ІІаьлаьнгІ поликлиника лабинеташ. Беокие тІаьаь ушкаа хиннаьа ушло.

—Ушка-за яц Гроознера хиннаьгІ комбинате медицинут хиннаьа. Йоккха хиннаьгІа ва йоаГІа хьаьгІаьгІ ІІаьгІаьгІ-гаьмкой хьаьтаьн. Ило шу хьаьха Медпунктаьх поликлиника йир. ЦхьаьГІ йир кхы ешаш йола лабинеташ, болхлошта гІиллаьрз дикаГІа дара дукьаьгІа. хилийтар, лорарш, медицинский сестраш.

Вай республикера поликлиникашка яьаьлча дикаГІчарех цаІ я лигара рентгеновски лаборатор, физико-терапевтический кабинет.

Ньаьха ушкаьлеш лорарка бовкка а чоьлчаьра а болх ба поликлиника медицински болхлоша беш бар.

Черсков Надежда Георгиевна поликлиникие лор-терапевт я. ЦхьаьбаьгІа, хиннаьгІа дика лор йолта хов из. Масеа а хаьн Йьмера, ду ян-ньа ян доаттаьш хуо Надежда Георгиевна. Цо лечеш ешьча чаьна ТІаьнк, аьина Йьмера хуо хиннаьгІ Двореца зрителей вьаь. Шо лечеш йийьца йьмачча тІехьаГІа дуьнкачча хаттарваьгІа жоаьнгаьн теш, хьежаьн бу лоро-Кест-каста бІаргаьгІ йиш я из комбината аппаратчикашта, лаборанташа, болхлоша юкъе. МоллаГІчоь ала корридоаГІа цунна ІІаьйха, хеза дош. Дуьхьа ца ешьча, сий ду, ЛІаьрхІ из комбината болхлоша.

— Эмма Григорьевна, ьІаьчуо хІаьн цигга цхьан минута, — аьле хьайн поликлиника медицински сестрета ноа. Балиозаьйга аппаратчикаш. Из йоккха доттаГІа я фельдшер-лаборант Ирина Сергеевна болхийй. Цудухьа хуо из хаст-каста дарна юкъе. Болхлоьта цо дІайоьхьийр ушахьдеш ловзарга боьхьонаш, хІаранеца ца хьаьхьа хьаьмаьл ду.

Тхо да, лорга, ьІаьнарга, мораьна лор волчча Гольдштейн Инесс Арнольдовна кабинете. Ду чу дуьхьа ваьх бар. Тхаьх ушаьа гуьбеннарш шоаш ба кабинета ший медицински аппараташ хьаьгІаьн а ьІаьнгІ а. ХІаьнз химкомбината «медицина радиоизотопаьгІ» лорга операции ший аппаратура ВІаьнгІехьаьнкхаьн ба. Медицински ІІилмай кандидат волча, дІаьнкча сагаш — лорарца Малос Арнольдович Гольштейнаьца цар дер доккха а ньаьхьа чІоагІа эшаш а ГІулаьнг да.

Химкомбината поликлиника медицински болхлой: лорарш, ин. Черекова, Башлакова, Гольштейн, медицински сестраш ин. Балиоеева, Бурмиленко, Берендикова ньаьхьа уьхьаьнна. Цунна лорарца вахте а этта лаьтт. Цар ЧІоагІа лорарца химкиций ушахьленца доккха баркал йоьхьа хиннаьа.

С. САРАНЦЕВ.

СПОРТ

ШАШКИЙ

Уьх деношка біаь клетка йолча шашкех ловзийн Нохч - ІІаьгІай АССР-е хьаьхьара мотт хиннаьа ньаьхьа лагар ГІоаргера шьаьхьаьтен клубе. Дика ловзийн ба соаьхьа чемпион хиннаьа Н. Тракнышь, цхьаьлагІа разрад йолаь В. Сиденко, С. Абдулахьмов, кхьйбаьрш.

Йин чуг Кистельнай. Турнирин таблице берте лаьтт хиннаьа. Цунна чІа 4,5 очко йолаь В. Сиденко. Цунна чІеьлаь за Н. Тракнышь (4 очко), хІаьта ьІоьаьлаГІча мотт С. Абдулахьмов ва (3,5 очко).

* * *

Уьх деношка классийски ІІаьтехарчах лаьтт Нохч - ІІаьгІай АССР-е хьаьхьара мотт ньаьхьа хиннаьа хьа чакхьаьнна. ЦигІа дика ловзаш хиннаьр, Гудермесера, Гроознера 100 сонГІа саг, 1965-ча шерера чемпион аьина цІи ньаьхьа ньоьсан поштабу цар.

Кагийта ньаьхьа ньаьхьаьра мотт ньаьхьар Гудермесера барт тайпаьча коллективо. Царна кубок ешар. Шоай дешлаьа ньаьхьа чемпионаш ньаьр М. Рашидов, А. Хатуев Х. Сайдыков, Р. Кагаев, дуьхьа ньаьбарш.

Бокхийча ньаьха спортивни коллективашца юкъе хиннаьа ньоьсаьн ковбойаьр Ремстройуправлене спортсменаш. Цу комендийн кубокан 1 степеня дипломаш дьаьр.

Шоай доаьаьр дьаьлаьа ньаьбарш А. Шатаев, Ю. Умалатов, В. Гвоздиков, дуьхьа ньаьбарш. Ньаьхьа ньаьнгаьча спортсменаьта республикански спортсовета грамоташ ешар.

О. НИКОЛАЕВ.

Топаш тоха суд яьй

1927 шера ньаьча Ямурзаев Рамазана, менна вена а воаьаш харжаьна валарах 1964 шера 12 апреле Гроозненски района № 15 йолча совхозан Центральни усадьберча-клуба ФОК гр-на Гучигева Тамара йийнаьр.

ІІоаьлаГІча дийнаьха милицие органаша хьа а леха ньаьхьаьр Нохч-ІІаьгІай АССР Лахчечьарча суда уголовни дешаш лелаьеча Судебни коллеге, гуччаьхьча судейни заседане ер Уголовни дешаш а хьеха, Р. Ярарсеевна этгара чІоагІаГІа йола суд йир — топаш тоха.

Протокол хьоначаьнда.

Дешара кІира йисте яа дьаьлиге а дешарах, дисциплинат отгет ешаьр линейни а Гроознера № 38 йолча школера школе. Цхьа кІиранна классан цІено-біеча йий, дешархой шоаш цІена йий тьоьжаьн дежурнеш хуо цхьаьн класса дешархой. Цаьдалча кІиранна дежурнеш бар баркІаьгІча са» класса дешархой. Ужаш цІена ньаьжаьг шиоза ваьлаьгІча хьаье я. Йуьдухьа «шийй цаьрна ньаьлаьгІ» администрацин Сийдиев ІІаьгІаьгІ а.

Сурта тІа: школа заьуч Агаджанова Нина Зельфугаровнас грамота ІІаьлу 8-ча «а» класса дешарочІуга М. Колесниковаьга.

И. Пленева сурт.

КНР ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗАЯВЛЕНИ

ПЕКИН, 6 март. (ТАСС). Уьхьаьа кена теха аьрийкхий Вьетнама дуьхьаьра США керда тІема провокацеш харжаьна ловзийаш йола Китайски Халкъа Республика правительства заявлени.

«Беттаг правительства китайски халкъьо, — йоаь заявлене тІа, — ІІоаргІа харжаьна ловзийІ Джонсона американски правительство керда тІема провокацеш, чІоагІа могаьр американски агрессорашта дуьхьаьл ешаьр ешаьр тІа сийдоаьча вьетнамски халкъо ньаьа бакьа-дика коллоцаьнаьн».

Заявлене чІа йоаьх, «США ньаьа кхы цхьаьхьа ньа 1954 шерара Женевски соглашенеш телзаьр, ньаьра ньаьхьаьа Вьетнам ВІашагІехьара новкъаьрг ер новййа дуьхьаьл-ЧІех ловзаьа 30 миллионин вьетнамски халкъ дуьхьаьл хьаьа ІІийьха ловзаьаьлла ГІаьГІа цунна начІелаьр. США ньаьа кхы цхьаьхьа ньа Къуьбгьелен вьетнамски халкъа ньаьа нарионеечин Іаьдаьл начелаьр а къуьбгьелен вьетнамски халкъ кхыа эксплуатация Іаьдаьн тІаьаьтаьдар а, «Гитлер мисеен воа-м ца хиннаь а нег хьо, цІьаьбаьгІа, во саг-м хьо а ваьхьа». Из по аьларах шерифа Кларкан бала чІа бой ваьна Виньсена. Священник льаттах кІийтІар; цІий хьар цун багара.

20 февраль. Горд Мурмин (штат Алабама). Шоаш дІаэбайта ГІертача нергий демонстрацин эскалйир йолаьнде. Гийта тІа хоржІаьна боьхь тешча теха вийра цІьа демонстрант.

3 март. Шин бетча аьлчаьна иза бен доацача ГІулакхий кІоп ГІулакхийн ваг 2,700 саг лаьцан цІьаьхьа метр харжарчой спискаш перда мигьелаьхьаьнаг.

Алабаьмера политийчески дневник хІаьнз а чакхдаьлина да.

ЯПОНИ: БІЬАЬСТАН ЮХЬЕРА НАСТУПЛЕНИ ЙОЛАЕШ Ц ПРОЛЕТАРИАТ

Керттера капиталийчески механий группаца юкъе дуьхьара хана деиз боьлхойн ГІулакхера наьлен алапеш къьаьста йоза хилорца белгалъьлина я Японии. Японски боьлхой класс хьхинчаьча къьстаьча историческех тьалех доаьхк ца ГІулакхе овлаш. ДІаьхьча ца ьаьхьа юхедиеарш хІаьнз а ДІадаьхьаьна да, Японе промышленность тІом чакхбаьхьанчуа тІехьаГІаьча терапина молларІча кІьча капиталистически механарчу силарІа дегІаьнна боьлаьнеьь а. Производства боаранта диллача (капиталистически дуьнен чу) уьш гарттарча ше е нег пера цьаьхьара цхьа США дІаьньнаьчу тІехьаГІа Англеи Малхбузен Германеи ТьаьхІа а аьлина молларІ ца ноттите хьоначрІаьчча ньаьсъ тІа хатт ІаьнЗ Япони. ІЗаьнз дуьнен тІе ьаьхьарча ноттите кІьччаЙ Япони ферда кемаш ьаьлдаран мотовелосипедаш, хІаьнзи чеч машинаш, фотоапрараташ, турмалаш, сельхьаьн, транзисторин радиоприемникаш ьаьларан. Болат ьаьлдаьрга диллача 1964 шера Малхбузен Германи тІемца а йича, ьаьлча латтача США-гара ДІаьнкхаьчу, шоалаІІа ноттита тІе ьаьлар Японе.

Геттара хонача ньаьхьаьхьа ньаьхьа низ кІйе торе хиларе японски капиталиста шоаЙ конкурентаца гарга боькка аьттув ду сбыта дуьнен рынкашка. ДарегІна японски товарашца— ьІаьдаьа, велосипедаш, хІаьнзи тегаьчу машинаш, фотоапрараташ, радиоприемникаш, хьаьхьа уьх тІехьарча хана автомобилаш а — Африка, Кьуьбгьелен Аье, Латински Америка мехкашкара сбыта рынкаш хьалйийца ца Іеш США, Англе, ьІаьчча капиталистически механикаца моттигаш лувцан а лаьт. Американски английски транспортин компаньеьнаьчу ГІойленагІа хет, масала, форда хемашта японски судоверфийна заказ дар, хІаьнз аьлча, Американ Англеи судоверфийна баьа безарбоьлчу 30 е 40 процент кІаьнгІа ньаьхьаьхьа ньаьхьа ца ьаьнна.

Тамам а ян, дарегІа боьлхой низ японски капиталиста сигналра Іочудийта берзаьт хеташ дІаьлаьрг ишта ноттиг масеара а йолаш хилар дезаш яз хиларг. ДІаьхьаьчІа, пролетариата, бекьаьр аьлча, къьчча тайпара хет яз. Из хьоьвалаьлин обшества тІехьаьне цІенъьнь дІаьккха кийча а японски боьлхой класс. ТІом чакхбаьнчуа тІехьаГІаьча хана японски боьлхоьна, капиталиста дуьхьала хаьда кьоьсан лоаттабаьчуа тІехьаГІа, кьаьдоа телаьмин дьхьар. Юкъера аьлаьн ьаьхьелар. ЦьаьбаьгІа, хІаьта а Англеи-ГІертаца шоаш ьаьхьаьнн Америкеруа дІаьхьа дехаГІен да из хІаьнз а.

США-е Къуьбгьелен Вьетнамах мариноечин ІаьдаьІ мара кхы цхьаьхьа ньаьа къуьбгьелен вьетнамски халкъа шоаш лелаьеча репрессеششин дечин Къуьбгьелен вьетнамски халкъ ньаьхьаьнна.

«Беттаг правительства китайски халкъьо, — йоаь заявлене тІа, — ІІоаргІа харжаьна ловзийІ Джонсона американски правительство керда тІема провокацеш, чІоагІа могаьр американски агрессорашта дуьхьаьл ешаьр ешаьр тІа сийдоаьча вьетнамски халкъо ньаьа бакьа-дика коллоцаьнаьн».

Заявлене чІа йоаьх, «США ньаьа кхы цхьаьхьа ньа 1954 шерара Женевски соглашенеш телзаьр, ньаьра ньаьхьаьа Вьетнам ВІашагІехьара новкъаьрг ер новййа дуьхьаьл-ЧІех ловзаьа 30 миллионин вьетнамски халкъ дуьхьаьл хьаьа ІІийьха ловзаьаьлла ГІаьГІа цунна начІелаьр. США ньаьа кхы цхьаьхьа ньа Къуьбгьелен вьетнамски халкъа нарионеечин Іаьдаьл начелаьр а къуьбгьелен вьетнамски халкъ кхыа эксплуатация Іаьдаьн тІаьаьтаьдар а, «ІІаьгІаьгІ ньаьжаьг шиоза ваьлаьгІча хьаье я. Йуьдухьа «шийй цаьрна ньаьлаьгІ» администрацин Сийдиев ІІаьгІаьгІ а.

Сурта тІа: школа заьуч Агаджанова Нина Зельфугаровнас грамота ІІаьлу 8-ча «а» класса дешарочІуга М. Колесниковаьга.

И. Пленева сурт.

Стэнливила тІакхоачача

БРАЗЗАВИЛЬ, 6 март. (ТАСС). Стэнливила гонахьарча моттигашка тІом аьттув болаьнгІа ве болаьеннаь конгоевски партизанаш. Цунна мукІарца ца дича хьаьнзар тахан Леопольдвила радио, Конго ьарда оагІоаьхьарча берда тІарча Чомбе йІунаьта Стэнливила ньхе повстанцаша атака ньІ аьина хоаьа а дьаьсо хьаьа а воаьаш, цхьаьн дІадеаьаьн хиннаьарна тІера ва боьлаьн бар студенташ, мигинаьаьн демонстрацеш яІІаьгІа а етташ. Правительства репрессеш дуьхьаьлаьхьар ву ГІулакха. Судата ГІолла тІекхуьчча оттадер цо ду болаьна дуьхьаьа дуьхьаГІа даьхьа ловзаьш хиннаьа профсоюзни студентаьгІен дуьхьаьа. ІІаьдаьлина ешаьча распоряжеенех 24 февраьле заьлетеен социйр Мадридски университета медицински филологически факультетанна.

Правительства репрессеннге заьбастовкашца кхы а боькхаьгІча демонстрацеш ялаьн ешаьр студентаьна. Цуг а сонсІа, Мадридски университетера 500 гарта волча студенте гуччаьхьа ньоьсан болаьйр диктаторе Франкона дуьхьаьа. 27-ча февраьле митинге ІІаьгІехьийтачча цар «Продвадратийни студентийн парГІаьгІа ассамблей» яІІаьгІйолла аьина сеоьгІ бир, цунах университета студентаьта хьаьхьара лаьтта бокъо йиш йолаьнна ньаьхьаьнна. Мадридан хьаьлаьлар Испане ньаьа ГоредаьнкІарча студентаьна а. Демонстрацин хиларг Саламанке, Бильбао, Барселоне, Гренаде, Бильбао, Цхьаьбакъда, бІаргаьйначар дуьнаьчоь, къьстаьта йоккха демонстрацин ер 2-ча марта Мадридо хиннаьр. Баркаьш лаьтта болаьнна ньаьхьаьнна Франко правительство тІекьашкоьлаьн хьаьр. КхеаьнгІча марта цо хьаьхьийадаьр Мадридски университета медицински филологически факультетанна занятеш яьа дІайоьхьаьш дикаьр. Шоай хьаьхьара хотаьо санна ловзаьІ из студентаьна.

Студентийн хІаьнзчча болаьна ловзийаьн ешаьр йиш яьа цунах Испанера ГІулакхера дерригча политически хьаьа ешаьр даьхьа а ловзийаьн мера. Сеаьнаьр майра къьсоьан ловтеабу, ГІулакхер, ваьгаььа санна болаьна ньаьхьаьнна а хІаьта дан аьина дола тайпаьн цаьрна мугІйаьца дехаьрен уьж ньаьр хьаьа ца ловзаьен.

«Испане меа хьгаьчча ГІулакхеш, — йоаь Испане Коммунистически партее заьлене тІа, — баьхьу хІаьнз ешь а дуьхьаГІа бикьаьш ньаьтача, фашистски диктатурене дуьхьаьлаьра къьсоьан боьхьаьнна ньаьхьаьнна ньаьхьаьнна. Коммунистически партее боьлхой класс тІаьхьех студентаьна къьначчаьна лоаттабу къьсоьан хьаьлаьнна.

Цьаьа керда а цІена а хІаьнзи ньаьу Испане политически атмосферанца. Испанеен ваьхар гаьртаьра гуш боьчча цхьаьбаьрна йоаьх, из ерриГа атмосфера хуьнаьлаьр, ньаьа ешаьр ньаьа ешаьр лаьтта, ньаьа, ньаьа, бирсеча диктатурах хьаькъ ца кІаьрча доаьлаш лаьттача ну хаьна франкистски режима ньаьа ньа